

המכללה האקדמית אשקלון

ביה"ס לעבודה סוציאלית

תקנון:

כללי הוראה בלימודים ובהכשרה

תכניות הלימודים בבית הספר לעבודה סוציאלית (להלן ע"ס), ממוקדות בהקניית ידע בע"ס ובהכשרת תלמידים במקצוע העבודה הסוציאלית. מכללת אשקלון שמה דגש על פיתוח קשרים מקצועיים עם שירותי רווחה מגוונים מאזור הדרום, ומרכזת מאמצים להצמיח דור חדש של עובדים סוציאליים שישתלבו באזור אשקלון וסביבותיה ויתרמו לרווחתן של אוכלוסיות שונות. תלמידים במכללת אשקלון מבצעים הכשרה מעשית לצד למידה תיאורטית. המורים, בעלי הכשרה והסמכה לעבודה סוציאלית, דנים בסוגיות של ההכשרה המעשית בכיתה תוך כדי הרחבה של ההמשגה התיאורטית.

כללי הוראה בלימודים ובהכשרה לקבלת התואר בוגר בעבודה סוציאלית

להלן מובאים עיקרי הכללים הנוגעים להוראה בלימודים ובהכשרה בבית הספר לעבודה סוציאלית במכללת אשקלון.

הכללים הנהוגים במכללת אשקלון לכלל התלמידים (לדוגמא: בענייני הרשמה, תשלום שכר לימוד, מעמד התלמיד) תקפים לגבי תלמידי בית הספר לעבודה סוציאלית. אולם, במקום בו יש הבדל בין הכללים הנהוגים במכללה לבין הכללים הנהוגים בבית הספר לע"ס, תקנון בית הספר לעבודה סוציאלית, על כל כלליו, גובר.

ייחודו של בית הספר לעבודה סוציאלית, בהשוואה לפקולטה או למחלקה אקדמית אחרת, הוא בכך שהוא מעניק הן תואר בוגר בעבודה סוציאלית והן את הרשות לעיסוק במקצוע העבודה הסוציאלית. לפיכך, במהלך הלימודים מקבלים התלמידים ידע תיאורטי והדרכה לעבודה מעשית במסגרת הכשרה המעשית, המלווה בפקוח מקצועי צמוד ובדרישות מוקפדות המתוארות להלן. המונח 'בית הספר' במקום פקולטה (או מחלקה) מצביע על כללי לימוד מסגרתיים הדורשים נוכחות חובה בשעורים

ובהכשרה, מחויבות, הפנמת ערכים של מקצוע העבודה הסוציאלית, ולצידם החובה לעמוד בדרישות אקדמיות, ולהגיע להישגים לימודיים טובים.

1. תלמיד בבית הספר לעבודה סוציאלית, מכללת אשקלון (הערה: בכל מקום שכתוב "תלמיד" הכוונה גם לתלמידה).

- א. הגדרה - תלמיד הוא מי שקיבל הודעה פורמלית על היותו תלמיד בבית הספר לעבודה סוציאלית במכללת אשקלון, וכל עוד לא נקבע אחרת במוסדות המוסמכים לכך או לחילופין הודיע התלמיד על הפסקת לימודיו.
- ב. תנאי נוסף להיותו תלמיד הוא שיעמוד בדרישות הקבלה, ההרשמה והתשלום של מכללת אשקלון.
- ג. התואר המתקבל הוא תואר ראשון - "בוגר בעבודה סוציאלית" (B.S.W.) של מכללת אשקלון.
- ד. בתוכנית העצמאית שבבית הספר לומדים שלוש שנים. בנוסף לדרישות הלימוד התיאורטי בכיתות, חובה על התלמיד לבצע הכשרה מעשית בשדה. בשנה ראשונה מתבצעת התנסות בשדה במשך יום עבודה אחד בשבוע. בשנה השניה מתווספים ללימודים שני ימי עבודה ובשנה השלישית שלושה ימי עבודה. בכל יום הכשרה מעשית יעבוד התלמיד שבע שעות בשעות העבודה המקובלות על המערכת בה הוא מועסק.

2. רישום תכנית לימודים

- א. ימי ייעוץ והגשת תכנית לימודים (טופס לימודים):
- ב. לפני תחילת שנת הלימודים חובה להגיש במועדים המפורסמים על ידי המכללה את תכנית הלימודים. בבית הספר לעבודה סוציאלית נשלחות הזמנות אישיות לייעוץ ולרשום הקורסים בטופס הלימודים. במהלך ימי הייעוץ רשאי התלמיד לקבל הדרכה אישית לפני שיירשם לקורסים ולקבוצות תרגיל.
- ג. תלמיד רשאי לשנות את תכנית הלימודים שלו (כפי שרשומה בטופס הלימודים) במשך תקופה מוגבלת המוגדרת במדור תוכניות לימודים והמפורסמת בידיעון. שינוי בתכנית הלימודים מחייב הגשת השינויים במועד. לכך נדרשת הסכמת המכללה וכן הסכמת המורים, היועץ ואישור המזכירות.

3. לימודי חובה/מתודה/שיעורי מוקד

- א. יש לעמוד בהצלחה בכל הקורסים המוגדרים כתנאי למעבר לשנה המתקדמת יותר. רישום והשתתפות בשיעורי מוקד מותנים בעמידה בהצלחה בקורס שיטות התערבות עם הפרט והמשפחה א' (שנה ב').
- ב. המורה יודיע בכתב לתלמידים, בתחילת הקורס, מהם חובותיהם ומה משקלן היחסי של חובות אלה בקביעת הציון הסופי.
- ג. בכל הקורסים, בבית הספר לעבודה סוציאלית, תנאי המעבר הוא השגת ציון 60 לפחות למעט בקורסי המתודה ושיעורי מוקד(ראה סעיף 3.ד).

ד. בכל קורס מקורסי המתודה (פרטנית, קבוצתית, קהילתית) ומוקד (אלימות, עוני, התמכרויות, והגירה) יש צורך להשיג ציון כולל של 70 לפחות. קורסי המתודה הם הקורסים המלווים את ההכשרה המעשית בשדה ודורשים מהתלמיד בקיאות, ידע תיאורטי, השתתפות, נוכחות חובה ומחויבות בשיעורים.

ה. במקרה בו דרישת המרצה היא הגשת תרגילים, כתיבת עבודה, הגשת סיכום פרויקט וכדומה, יחשב ציונם כחלק מהציון הכולל. אולם, על התלמיד לעבור בהצלחה (בציון 60 לפחות) את הבחינה, או כל מטלה אחרת שניתנה ע"י המרצה במהלך הקורס. עם זאת, בשיעורי המתודה ובשיעורי המוקד (אלימות, עוני, התמכרויות, והגירה) על התלמיד להשיג ציון עובר של 70 לפחות בכל אחת מהמטלות. בנוסף, הציון הכולל צריך להיות 70 לפחות.

ו. עמידה בדרישות הנוכחות בהכשרה מעשית ובכיתת הלימוד הן חלק בלתי נפרד מדרישות בית הספר לעבודה סוציאלית. בקורסי המתודה על התלמיד להיות נוכח באופן מלא בכל השיעורים. היעדרות תותר לשני שיעורים לסמסטר (14.3%). במקרים בהם יעדר התלמיד מעבר לשני שיעורים, יחולו הוראות סעיף 14.א. היעדרות תחשב מוצדקת אך ורק במקרים הבאים בלבד: מילואים, אבל, מחלה, לידה. במקרים אלה יש להמציא הסברים ואישורים מוסמכים בכתב.

ז. בחישוב ציון הביניים של התלמיד בקורסי המתודה, 20% מהציון מתייחסים להשתתפות פעילה ויזומה של התלמיד בכיתה, הכוללת העלאת רעיונות ונושאים לדיון, שיתוף בלבטים מקצועיים ותגובות למטלות הקריאה הכלולות בסילבוס. המורה ישאף לעגן את הדרישות לנוכחות ואת מדיניות מתן הציון למרכיבי הקורס (תרגיל, התנסות וכד') בסילבוס (תכנית הקורס) של כל אחד מהקורסים בנפרד.

ח. המורה רשאי לשנות את תכני הקורס במהלך הלימודים על פי צרכי התלמידים ועל פי צרכי ההוראה.
ט. הגשת תרגילים ועבודות הינה חובה ומהווה חלק ממטלות התלמיד בבית הספר לעבודה סוציאלית, בעיקר בקורסי המתודה. ההגשה תהיה ביום ובשעה שנקבעו לכך. מועד ההגשה ייקבע על ידי המורים זמן סביר מראש ובהתראה של לפחות שבועיים קודם לכן. היעדרות משיעור (אפילו מסיבה מוצדקת) אינה מצדיקה אי הגשת התרגיל במועדו. תרגילים או עבודות שיוגשו באיחור לא יתקבלו אלא אם המורה איפשר זאת על פי שיקול דעתו.

י. תלמיד שלא קיבל ציון עובר בקורס יהיה חייב לחזור על הקורס בשנה שלאחר מכן.

יא. עמידה בכל דרישות הלימוד בקורסים וציון עובר בהכשרה מעשית מהווים תנאי מעבר לשנה מתקדמת יותר.

יב. סולם הציונים:

מעולה	100 - 95
טוב מאוד	94 - 85
טוב	84 - 75
כמעט טוב	74 - 65
מספיק	64 - 60
נכשל	59 - 0

4. חזרה על קורס

- א. זכאות: באישור ועדת הוראה או מי שהוסמך על ידה, רשאי תלמיד לחזור פעם אחת על קורס, בשנה או בסמסטר שלאחר שנת הלימודים שלמד בה את הקורס לראשונה, וזאת כאשר הקורס ניתן בה בשנית. לשם כך עליו לחזור ולרשום את הקורס בתכנית הלימודים ולשלם ש"ל בהתאם.
- ב. בהחלטה שלא לאשר את בקשת התלמיד לחזור על קורס כאמור לעיל, רשאית ועדת ההוראה, או מי שהוסמך על ידה, להסתמך על שיקולים אקדמיים (כגון: התלמיד למד כבר קורס מתקדם יותר) וכן שיקולים מנהליים (כגון: קורס מוגבל משתתפים או אם יש עדיפות לתלמידים אחרים).
- ג. פטור מחובות שוטפים: מורה רשאי לפטור תלמיד החוזר על הקורס כנ"ל ממילוי החובות השוטפים של הקורס (כגון תרגילים), אך לא מהבחינה.
- ד. ציון הקורס: הציון בקורס החוזר הינו הציון הסופי, גם אם הוא נמוך מהציון הקודם.

5. תנאי מעבר משנה לשנה

- א. קורסי החובה והציונים הנדרשים בהם: ועדת ההוראה או מי שהוסמך על ידה, תגדיר ותפרסם את רשימת קורסי החובה ותנאי המעבר בכל שנת לימוד, ואת הציון המינימלי (60 בקורסים הכלליים ו- 70 בקורסי המתודה **והמוקד**). הנדרש בקורסים אלה, כדי שהתלמיד יורשה להמשיך בלימודיו הסדירים בחוג.
- ב. תנאי הכרחי למעבר לשנה מתקדמת יותר הוא עמידה בתנאי ההכשרה המעשית ועמידה בקוד האתיקה של העובדים הסוציאליים. סיום שנה ג' וקבלת התואר מותנים בעמידה בכל תנאי הלימוד ובהכשרה המעשית של שנה ג'.

6. הפסקת לימודים וחידושם

- א. **הפסקת לימודים**: תלמיד המפסיק את לימודיו במהלך שנת הלימודים, חייב להודיע על כך במכתב רשום למדור לחשבונות תלמידים ולמזכירות תלמידים בבית הספר, בהתאם לתקנות שמפורסמות בחוברת "הסברים לסדרי הרשמה ותשלום".
- ב. **למועמדים חדשים**: מועמד שהתקבל ללימודים בבית הספר לעבודה סוציאלית אך לא מימש קבלתו, יידרש להירשם מחדש ולעמוד בתנאי הקבלה של השנה שהוא מבקש להתקבל אליה.

ג. חידוש לימודים - לתלמידים :

1. בקשה לחידוש לימודים נדרשת לאחר הפסקת הלימודים.
2. תלמיד שהתחיל את לימודיו והפסיקם, ולא עמד בתנאי המעבר משנה א' לשנה ב', ענינו יובא בפני הממונה על המעמד האקדמי, אשר יחליט אם לאפשר לו לחזור על שנה א' או לדרוש ממנו לעמוד מחדש בתנאי הקבלה של השנה אליה הוא מבקש להתקבל.
3. תלמיד שהפסיק את לימודיו רשאי לחדש את לימודיו באותה תוכנית בתנאי שעמד בתנאי המעבר לשנה ב' ותקופת ההפסקה אינה עולה על שנתיים. הקורסים שלמד יזקפו לזכותו.

4. תלמיד שהפסיק את לימודיו לתקופה העולה על שנתיים, ובתנאי שתקופת ההפסקה איננה עולה על חמש שנים, רשאי להגיש לוועדת ההוראה בקשה לחדש את לימודיו באותה תוכנית. לימודיו הקודמים לא ייזקפו לזכותו ללא אישור ועדת ההוראה או מי שיוסמך מטעמה.
5. ועדת ההוראה רשאית להטיל על תלמיד כזה להשתתף בקורסים שכבר סיים כדי להתאים את תוכנית לימודיו לתכנית הלימודים השוטפת.
6. בכל מקרה, תלמיד שהפסיק לימודיו לתקופה העולה על חמש שנים והמבקש לחדשם, יצטרך להירשם ולעמוד בתנאי הקבלה כתלמיד חדש. לאחר קבלתו יוכרו לימודיו הקודמים על פי כללי ההכרה הנהוגים במכללה ועל פי כללי הזיכויים האקדמיים.
7. חלו שינויים במבנה תוכנית הלימודים או בתכנם, יידרש התלמיד ללמוד על פי התוכנית החדשה או להשלים את מה שהחסיר, כפי שיקבע ע"י ועדה ההוראה.

7. תלמיד שהורחק

- א. תלמיד שהורחק מהלימודים על פי החלטת ועדת המשמעת והמבקש לחזור ללימודים בתום תקופת ההרחקה יפנה בכתב למזכירות לענייני הוראה ויודיע על כוונתו לחזור ללימודים.
- ב. תלמיד שלא עמד בדרישות הלימודים ולימודיו הופסקו על פי החלטת מוסדות בית הספר, לא יוכל לחדש לימודיו בבית הספר.
- ג. רק במקרים שבהם יוכל התלמיד להציג הנמקות מבוססות, מדוע על בית הספר לשקול מחדש מועמדותו ללימודים, יוכל התלמיד לפנות אל הנהלת בית הספר בבקשה לחדש לימודיו, וזאת רק לאחר הפסקת לימודים של שנה לפחות.
- ד. המבקש לשוב ללימודים, יפנה את בקשתו בכתב, בצרוף הנמקות מבוססות לסיבות בעטין הושעה מלימודיו ומדוע על בית-הספר לשקול מחדש את מועמדותו ללימודים. את הבקשה חובה עליו להגיש לא יאחר **מששה חודשים** לפני תחילת שנת הלימודים אליה הוא מבקש להתקבל.
- ה. הנהלת בית-הספר תשקול בקשתו של התלמיד ותהיה רשאית לדחות את הבקשה או לקבלה בתנאים מסוימים ועל פי הקריטריונים הקבועים בתנאי הקבלה, הכל לפי שיקול דעתה המוחלט.

8. הנחיות למדריך ולמורה בהכשרה מעשית

- א. התחייבות בית הספר לעבודה סוציאלית היא לצייד את התלמיד בידע, במיומנות ובכללי האתיקה הדרושים לעובד הסוציאלי בשדה. התלמידים לומדים את העבודה בתחומים שונים עם יחידים, משפחות, קבוצות, סוכנויות, ארגונים וקהילה, כדי לתת מענה לצורכי הפונים. החינוך המקצועי מעודד שילוב של ביטוי יכולת אינטלקטואלית עם מסירות, התחייבות והתחשבות בזולת, תוך שימוש בידע ויישום הערכים.
- ב. לימודי השדה בעבודה סוציאלית הם חלק אינטגרלי מהלימודים והם תנאי לקבלת התואר 'בוגר בעבודה סוציאלית'. מטרתם להכין את התלמיד למקצוע באמצעות התנסות ישירה עם אוכלוסיות נזקקות, בהדרכה אישית, על פי תכנית הוראה ובהתאם לקצב ולדפוסי הלמידה של התלמיד. במצבי ההתנסות בשדה מתבקש התלמיד ללמוד ולהדגים יכולת אינטגרציה תוך יישום ידע תיאורטי ופיתוח מיומנויות התערבות מקצועית בגישות טיפוליות שונות.

- ג. ההכשרה המעשית היא כלי נוסף ליצירת סוציאליזציה של התלמיד למקצוע העבודה הסוציאלית. דרכה יכול התלמיד לזהות אם המקצוע הולם את ציפיותיו ויכולותיו ומאיך, מורי בית הספר יכולים להעריך את כישורי הלמידה שלו ויכולת ההשתלבות של התלמיד על פי המצופה מעובד סוציאלי לעתיד. בהכשרה המקצועית נבנית מחויבותו של התלמיד למקצוע, מתאפשרת הזדהותו עם ערכי העבודה הסוציאלית, הוא רוכש אמון בסיסי ביכולת האדם להגיע לשינוי חיובי ולהתפתחות.
- ד. המדריך בהכשרה מעשית הוא מורה שדה לעבודה סוציאלית. מתפקידו להדריך, ללמד וללוות את התלמיד עד הגיעו לרמה של יכולת מקצועית סבירה שתאפשר לו לתפקד כעובד סוציאלי בכל תחום שיבחר בו. המדריך בהכשרה מעשית יעריך, כחלק מתפקידו, את ביצועיו של התלמיד ויאשר בכתב את הישגיו כתנאי מעבר לשנה מתקדמת יותר או לסיום שנה ג'. אישור זה הוא תנאי הכרחי (אך לא תנאי מספיק) להמשך לימודים לקראת קבלת התואר 'בוגר בעבודה סוציאלית'.

9. היחידה להכשרה מעשית

- א. היחידה להכשרה מעשית אחראית לתחום הלמידה הפרקטית בשדה. צוות היחידה בנוי מרכזים שהם גם עו"ס-מרצים בקורסי מתודות. לכל שנתון בהכשרה מעשית מרכז המאחד מספר פונקציות חינוכיות, מקצועיות ואדמיניסטרטיביות. מקומות ההכשרה נבחרו על פי נתונים מקצועיים ופיזיים לספק תנאים ללמידה והתנסות לתלמידים.
- ב. במרבית מקומות ההכשרה קיימים מרכזי למידה שתפקידם להעשיר את הידע התיאורטי והיישומי ולשלב את התלמידים במערכת הלימוד בשדה. מרכזי הלמידה עוסקים בנושאים שונים: בריאות הנפש, בריאות כללית, תקון, נוער, שירותי רווחה, אלימות ועוד.

10. שיבוץ התלמידים במקום ההכשרה מעשית

- א. בכל תחילת שנה ישובץ תלמיד למקום הכשרה ויותאם לו מדריך שדה. בשנה א' יהיה זה מדריך למספר תלמידים ובשנים ב', ג', הסבה או ו-ב' יקבל כל תלמיד מדריך אישי.
- ב. השיבוצים בהכשרה מעשית נעשים בהתחשב בצרכים הלימודיים של התלמיד ובהתאם למדיניות הכללית של מקום ההכשרה. היחידה להכשרה מעשית אינה מאפשרת לתלמידים לבצע את הכשרתם המקצועית במקום עבודתם או במקום בו עבדו בעבר. עם זאת, ייעשה ניסיון להיענות לבקשת תלמידים להתחשב בהעדפותיהם, כולל קירבה למקום המגורים של התלמיד. תלמיד לא יוכל לעשות הכשרה מעשית במקום בו עובד או עבד קרוב משפחתו.
- ג. על התלמיד ובאחריותו לקחת בחשבון שהגעה למקום ההכשרה המעשית כרוכה בנסיעה ובהוצאות כספיות (מימון עצמי של הנסיעות).
- ד. השתתפות בהכשרה מעשית בסוכנות מקצועית מחייבת את התלמיד לתפקד כחבר צוות בשרות. מבחינה מנהלית יפעל התלמיד עפ"י הוראות ונוהלי הסוכנות. אחת ממטרות הלמידה בשדה, היא הכרת הסוכנות כארגון ותפקידי העובדים בה. מצופה על כן מהתלמיד להשתתף באופן פעיל בישיבות צוות וישיבות אחרות המתקיימות בסוכנות עפ"י החלטת המדריך.

11. בחירת מקרים לטיפול לתלמידים

א. מומלץ לאפשר לתלמיד קשר טיפולי עם אוכלוסיות יעד שונות – ילדים, בני נוער, משפחות, קשישים וכד'. עם זאת, יעשה ניסיון להתחשבות בבקשות התלמיד להעדפה של אוכלוסיית יעד מסוימת.

11.1 קריטריונים לבחירת מקרים

א. בבחירת המקרים לטיפול, יתחשב המדריך ביכולתו של התלמיד ובהעדפותיו. עם זאת, צרכי הארגון והנורמות שלו הם אלה שמכתיבים לא פעם את הצורך להתערבות טיפולית. המדריך ישקול לבחור מקרים המאפשרים יצירת תהליך טיפולי, מקרים המאפשרים מגוון התנסויות לימודיות ובעלי סיכויי הצלחה סבירים בטיפול.

ב. כמו כן, תילקח בחשבון מידת הסיכון הפיזי לתלמיד ומידת הסיכון לנשירה של המטופל. בנוסף תישקל מידת ההזדהות או הזדהות היתר של התלמיד עם המקרה המוצע או לחילופין, את קיומו של קושי קיצוני של תלמיד לעבוד עם מטופל ספציפי או אוכלוסיית יעד מסוימת.

ג. במקרים בהם עולות הסתייגויות או אי בטחון בבחירת מקרה לטיפול יש להתייעץ עם מרכזת היחידה להכשרה מעשית.

ד. הננו ערים לכך שהתכנית בהכשרה מקצועית עשויה להיות גדושה. לאור זאת הננו ממליצים לתלמידנו לא לקבל על עצמם עבודות נוספות בזמן הלימודים. אולם, בחלק ממקומות הכשרה המעשית העבודה נעשית בחלקה, ברובה או כולה בשעות אחר הצהריים. לפיכך תלמיד העובד בכל עבודה שהיא לפרנסתו, ייקבע את סידור שעות העבודה רק לאחר ששובץ למקום ההכשרה המעשית ולאחר שקיבל מהמדריך את שעות הפעילות של מקום ההכשרה. לפיכך מוטלת על התלמיד האחריות לדאוג לכך שהכשרתו המקצועית לא תיפגע ולא תופרע עקב כך. בימים שנועדו להכשרה מקצועית בשדה, אין התלמיד רשאי לקחת קורסים בקמפוס האוניברסיטאי על מנת שלא תופרע עבודתו.

ה. כאמור, שעות ההכשרה המעשית אינן מוגבלות לשעות הבוקר בלבד, אחה"צ או הערב בלבד. שעות העבודה תקבענה ע"י המדריך עפ"י צרכי המטופלים ומדיניות הסוכנות.

ו. יודגש כי לגבי כל חריגה מהתכנית הנ"ל, גם אם היא נעשית תוך הסכמה מלאה עם המדריך בשדה, יש לקבל את אישור מרכזי ההכשרה המקצועית.

ז. קשר עם המכללה: על המדריך בשדה לקיים קשר רציף עם המכללה בהקשר להתקדמותו של התלמיד בשדה.

12. חובות המודרך בהכשרה מעשית

12.1 ימים ושעות להכשרה מקצועית בשדה- משימות עיקריות

שעות העבודה במסגרת ההכשרה המקצועית כוללות:

א. טיפול ישיר בפונים בשיטת העבודה הסוציאלית הפרטנית, הקבוצתית או/ו הקהילתית.

ב. קבלת הדרכה שבועית (אינדיבידואלית וקבוצתית).

ג. היכרות עם הסוכנויות ומעורבות פעילה במשימות אותן מבצעים שאר עובדים הסוציאליים בסוכנות (השתתפות בפרויקטים מיוחדים, ישיבות צוות, ראיון אינטייק וכו').

שנה א' – יום הכשרה בשבוע, יום ג'
שנה ב' – 2 ימי הכשרה בשבוע, ימים ג', ה'
שנה ג' – 2 ימי הכשרה בשבוע, מתוך ימים ג', ד', ה'
הסבה א' – 2 ימי הכשרה בשבוע, מתוך ימים א, ג', ד', ה'
הסבה ב – 2 ימי הכשרה בשבוע, מתוך ימים ב, ג', ד', ה'

עבודה עם מטופלים

- א. התלמיד יתחיל את עבודתו הישירה עם מטופלים בגישה פרטנית, קבוצתית, או/ו קהילתית שבוע אחרי תחילת שנה"ל. יש לדאוג שהתלמיד יקבל אוריינטציה נאותה לשרות ולאוכלוסיית היעד.
- ב. האחריות "לספק" את המשימות הלימודיות מוטלת על המדריך. על התלמיד לעבוד עם כל אוכלוסייה או משימה שהוצעה לו.

12.2. מפגשי הדרכה

- א. על כל תלמיד להיפגש במפגש שבועי אינדיבידואלי עם המדריך למשך שעה וחצי.
- ב. המפגשים יתקיימו במקום ההכשרה המקצועית בתנאים המאפשרים סודיות וללא הפרעות.
- ג. מפגשי ההדרכה יתבססו על דו"חות תהליך, שנכתבו ע"י התלמיד ונמסרו ונקראו ע"י המדריך לפני מפגש ההדרכה. ההדרכה תינתן על דו"חות של הפגישות הקודמות עם מטופלים ולפני המפגש הבא.
- ד. ההדרכה תתמקד הן בעבודת התלמיד והן בחלקי אישיותו של התלמיד הנוגעים לעבודה המקצועית, זאת במטרה לקדם את עבודתו בשדה.

12.3. תקופת ההכשרה המעשית

- א. ההכשרה המקצועית מתחילה בשבוע הראשון של שנה"ל ומסתיימת בשבוע האחרון של שנה"ל ועל פי החלטת המדריך במקום ההכשרה. על המדריך למלא את הערכת התלמיד ולמסור את טופסי ההערכה עם סיום שנה"ל. אין לחייב או לאפשר לתלמיד להמשיך בהכשרה המעשית מעבר למועד סיום תקופת ההכשרה הפורמלית (אלא במקרים חריגים שקיבלו את אישור מנהל/ת הכשרה מעשית).

12.4. חופשות מלימודים

א. במשך חופשות הלימודים הארוכות (חנוכה, פסח חופשות בין הסמסטרים), על התלמיד לטפל בפונים, להנחות את הקבוצות ולהיפגש עם המדריך. בד בבד ניתן לצמצם באופן חופשות את תפקידיו האחרים של התלמיד, כגון: כתיבת ד"רות הדרכה ותפקידים אדמיניסטרטיביים.

13. הפסקה ופיצול לימודים בגין הכשרה מעשית

א. ההכשרה המעשית היא תנאי הכרחי להמשך לימודים ולקבלת התואר בעבודה סוציאלית.
ב. תלמיד אשר לא יעמוד בדרישות ההכשרה המעשית ייפסקו לימודיו ולא יהיה זכאי לתעודת בוגר בעבודה סוציאלית.
ג. במקרים בהם נצפים קשיים בתפקודו של התלמיד במסגרת ההכשרה מעשית, יפעל בית הספר באחת או יותר מהדרכים הבאות:

1. הוא יוזמן לשיחה אישית אצל חבר סגל.
2. הוא יוזמן לשיחה אישית אצל מנהל/ת היחידה להכשרה מעשית.
3. הוא יוזמן לשיחה אישית אצל ראש בית הספר לעבודה סוציאלית.
4. הוא יקבל מכתב המצביע על הקושי והמתאר את הציפיות מהתלמיד.
5. תזומן וועדה מקדימה להתייעצות על פי שיקולי הסגל.

ד. לאחר הדיון באחת הדרכים הנקובות לעיל, תוצע לתלמיד דרך מומלצת לתיקון הקשיים ותוצבנה מטרות לתיקונם. היה ותפקודו של התלמיד לא השתפר, תכונס ועדת אד-הוק (להלן: "הועדה") לדיון בהמשך או בהפסקת לימודיו והכשרתו המעשית. לוועדה זו יוזמן התלמיד להשמיע את דעתו, גרסתו והדרך בה הוא מציע לתיקון המצב. בתום דיון בין חברי הוועדה, תימסר החלטת הוועדה לתלמיד בכתב.

ה. תלמיד אשר הוזמן להתייצב בפני הוועדה ולא התייצב, הוועדה תדון בעניינו שלא בנוכחותו. החלטת הוועדה תישלח לתלמיד בדואר רשום.

ו. פיצול לימודים: והיה והוועדה מצאה לנכון כי התלמיד אינו יכול להמשיך לימודיו בתנאי התוכנית הרגילה, היא תמליץ בפניו להפסיק את לימודי המתודה וההכשרה המעשית ולהירשם לשנת הלימודים הבאה ללימודים תיאורטיים בלבד. את לימודי המתודה וההכשרה המעשית יהיה רשאי התלמיד לחדש לאחר שנת הפסקה. לצורך כך יהיה עליו להירשם ללימודים אלו ולשלם שכ"ל בגינם.

14. היעדרות מהכשרה מקצועית

היעדרות בלתי נמנעת

א. היעדרות עד לשלשה שבועות:

במקרה של היעדרות בלתי נמנעת, על התלמיד להודיע בכתב בהקדם ומראש למדריך בשדה ולמרכז ההכשרה בבית הספר על הסיבה הבלתי נמנעת. אם אושרה ההיעדרות, יעשו סידורים בין התלמיד לבין המדריך בשדה לגבי החזרת שעות ההכשרה. על הסידור המחודש בגין היעדרות זו חובה על התלמיד לדווח בכתב למרכז ההכשרה.

ב. היעדרות מעל שלשה שבועות:

במקרים אלה תתכנס ועדת אד-הוק שתמונה על ידי מנהל בית הספר, אשר תדון בהמשך או בהפסקת הלימודים וההכשרה המעשית. במקרה שהועדה תחליט, כי התלמיד רשאי להמשיך בלימודים ובהכשרה המעשית, תהיה הועדה רשאית להציב תנאים לגבי המשכם, והכל לפי שיקול דעתה הבלעדי.

ג. נשים בהריון:

נשים בהריון תדונה עם מרכזי ההכשרה בדבר יכולתן לעמוד בדרישות תכנית ההכשרה במהלך השנה. לגבי חופשת לידה, המדיניות זהה לזו שצוינה בסעיפים 14.א ו-14.ב. אנו מעודדים תלמידות בהריון ללמוד תכנית מפוצלת. היעדרות של תלמידה מעבר ל-3 שבועות בגין לידה, עשויה להידון בוועדת אד הוק. *בתנאים מגבילים עלולה להביא להפסקת לימודיה של התלמידה בהכשרה מעשית ובקורסי המתודה (פרטנית, קבוצתית או קהילתית) באותה שנת לימודים. * קושי לעמוד בביצוע המטלות בהכשרה

15. הערכה

- א. בסוף הסמסטר הראשון ובסוף שנת הלימודים, תיכתב הערכה לגבי עבודת התלמיד ע"י המדריך בשדה. מטרת ההערכה היא לבדוק את יכולת התלמיד והתקדמותו השוטפת, ולציין נושאים ספציפיים לתשומת לב נוספת. ההערכה תתמקד הן בהתפתחותו המקצועית של התלמיד והן בביצועו ביחס לדרישות ולציפיות ממנו בשלב הלימודי הנ"ל. קיימות הנחיות וקריטריונים בכתב בהקשר להכנת הערכה. על ההערכה הכתובה יחתמו המדריך והתלמיד. התלמיד רשאי, גם לאחר שחתם על ההערכה, להוסיף השגותיו בכתב. ההערכה שנתקבלה תתויק בתיק האישי של התלמיד בבית הספר. ההערכה הכתובה משמשת את צרכי ביה"ס בלבד. היא אינה מיועדת להעברה לגורמי חוץ. תלמיד המעוניין בעותק של ההערכה לצרכיו הוא, יקבל עותק שאינו חתום ע"י המדריך בשדה (עותק בלתי רשמי) ממזכירת הוועדה להכשרה מקצועית.
- ב. כתיבת ההערכה הסטודנט הסופית בהכשרה המעשית תעשה כאמור ע"י המדריך ובשיתוף התלמיד. ההערכה הסופית החתומה ע"י שניהם תועבר למרכזי הכשרה המקצועית, כולל ציון מספרי מומלץ.

16. ציונים בהכשרה מעשית

- א. ציונים בהכשרה מקצועית יינתנו בסופו של כל סמסטר. בסוף הסמסטר הראשון יינתן ציון עפ"י הקטגוריות הבאות: עובר, ספק עובר, נכשל. אם נכשל בכל אחד מהסמסטרים יובא עניינו לדיון ביחידה להכשרה מעשית. הציון של סוף סמסטר ראשון משמש כמדד להתקדמות התלמיד בפרק זמן זה. אין לציון סמסטר א' משקל לגבי הציון הסופי שיינתן בסוף הסמסטר השני. הציון של סמסטר ב' שהוא הרשמי והסופי, צריך לשקף את היכולת וההישגים של התלמיד בהתאם לציפיות הספציפיות לאותה שנה (כפי שמפורטות בטופס 'מטלות הכשרה מעשית').

17. כללי משמעת

תלמיד חייב למלא אחר כל כללי המשמעת כפי שהם מופיעים בתקנון הסטודנטים הכללי של המכללה. תלמיד שעבר עבירת משמעת, יוזמן לדיון בוועדת משמעת של ביה"ס לעבודה סוציאלית.

תקנון הכרה בלימודים קודמים

מועמדים ללימודי הסבה לעבודה סוציאלית

1. **קורסי ההשלמה** למועמדים ללימודי הסבה, ילמדו בשנים א' ו ב'. קורסים אלו נלמדים במסלול תואר ראשון B.S.W בעבודה סוציאלית ולכן תיתכן אפשרות של לימודים יותר מיום בשבוע. תכנית הלימודים המלאה בהסבה לעבודה סוציאלית, כוללת 62 נק"ז.

קורסי ההשלמה הם : (סה"כ 20 נק"ז)

מבוא לפסיכולוגיה (ילמד רק בשנה א') -4 נק"ז

מבוא לסוציולוגיה- 2 נק"ז

מבוא לסטטיסטיקה (ילמד רק בשנה א') -6 נק"ז

שיטות מחקר במדעי החברה- 4 נק"ז

קורס ביצירה יהודית מתחום תע"י -4 נק"ז

*** קורסי ההשלמה נכנסים למוצע הציונים לתואר הראשון.**

2. ציון מינימום להגשת בקשה לפטור מקורסי השלמה הינו 70.
3. ציון מינימום להגשת בקשה לפטור מקורסי ליבה הינו 80.
(קורסי ליבה הם כל הקורסים שנלמדים בתוכנית ההסבה ואינם בקבוצת קורסי השלמה)
4. ניתן יהיה לקבל פטור מקורסי ליבה עד 8 נק"ז
5. ביה"ס לעבודה סוציאלית רשאי לחייב לימוד קורסים בהיקף של עד 8 נק"ז כחלופה לקורסי הליבה, שבהם התקבל פטור.
6. ביה"ס לעבודה סוציאלית רשאי לחייב לימוד קורסים נוספים, סטודנטים שלא סיימו את תוכנית ההסבה לעבודה סוציאלית בשנתיים קלנדריות.
7. לא יוכרו **קורסי אנגלית** של מוסדות המעניקים B.A מחו"ל. סטודנטים שלמדו במוסדות אלו, חייבים במבחן אמיר"ם עד פתיחת שנה"ל לקביעת רמתם באנגלית.
8. בוגרים אשר סיימו תואר B.ed , B.tech יסווגו אוטומטית לרמת 'מתקדמים א' באנגלית.
9. בוגרים שסיימו במוסדות המעניקים B.tech לא יהיו זכאים לפטור מקורסי הליבה.
10. תהליך הגשת הבקשה להכרה בלימודים קודמים ייעשה באופן הבא :
א. על הסטודנט להגיש את הבקשה להכרה בלימודים קודמים עד כשלושה שבועות מיום קבלת מכתב הקבלה למכללה.

ב. הבקשה להכרה תכלול :

* גיליון ציונים חתום ע"י חותמת המוסד האקדמי

* סילבוס חתום ע"י מזכירות המחלקה.

* טופס בקשה להכרה בלימודים קודמים, הכולל רשימה מפורטת וברורה של הקורסים שנלמדו, רשימה מפורטת של הקורסים מהם הסטודנט מבקש פטור הכולל נק"ז של כל קורס, ציון ושנת לימודים.

* על הסטודנט למלא בקשה נפרדת של הכרה בלימודים קודמים, אם ברצונו לקבל פטור מקורס ביצירה יהודית.

ג. סטודנט שירצה להגיש **ערעור** לאחר קבלת המכתב מהוועדה לקביעת מעמד המתייחס ללימודים קודמים, יוכל לעשות זאת שבוע מיום קבלת המכתב. ניתן יהיה לערער פעם אחת בלבד. רק באם יוצגו מסמכים חדשים שלא הוצגו קודם.

11. זכאות **לציון לשבח** תינתן לסטודנט שסיים לפחות 80 נקודות זכות במסגרת לימודיו במכללה.

12. **תחול התיישנות** על קורסים שנלמדו מעל **10 שנים**.

13. סטודנט יגיש **בקשה אחת מרוכזת** להכרה בלימודים קודמים.